

*Nacionalni centar za vanjsko
vrednovanje obrazovanja*

Идентификациона
налепница

ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

ЛАТИНСКИ ЈЕЗИК

за опште, језичне и природословно-математичке гимназије
ТЕКСТ

НАЦИОНАЛНИ ИСПИТ

јуни 2008.

УПУТСТВА

У овој књижици налази се текст уз који су задаци везани.

Уз прозни текст везани су задаци од 21. до 50.

Можете писати по страницама испитне књижице, али не заборавите преписати одговоре на формулар за одговоре.

На формулару за одговоре квадратић тачног одговора обележавате уписивањем знака X.

На формулару за одговоре пишите искључиво црном или плавом хемијском оловком.

Пишите јасно и читко. Нечитки одговори бодоваће се са нула (0) бодова.

Желимо Вам пуно успеха!

Латински језик

123456-99-99

Valeri Maximi, *Factorum et dictorum memorabilium liber*

3.1.1.

(1) Aemilius Lepidus puer etiam tum progressus in aciem hostem interemit, civem servavit.
(2) Cuius tam memorabilis operis index est in Capitolio statua bullata et incincta praetexta senatus consulto posita: (3) iniquum enim putavit eum honori nondum tempestivum videri, qui iam virtuti maturus fuisse.
(4) Praecucurrit igitur Lepidus aetatis stabilimentum fortiter faciendi celeritate duplcemque laudem e proelio retulit, cuius eum vix spectatorem anni esse patiebantur: (5) arma enim infesta et destricti gladii et discursus telorum et adventantis equitatus fragor et concurrentium exercituum impetus iuvenibus quoque aliquantum terroris incutit, inter quae gentis Aemiliae pueritia coronam mereri, spolia rapere valuit.

КОМЕНТАР:

(1) *progređi* – напредовати, пробити се; *interimēre* – уклонити, уништити; (2) *memorabilis* – знаменит; *index*, *m.* – знак, показатељ; *bullatus* – који има копчу; *incingēre* – опасати; (3) *iniquus* – неприличан, незгодан; *tempestivus* – зрео; *maturus* – зрео, дорастао; (4) *praecurrēre* – претицати; *stabilimentum*, *n.* – потпора, ослонац; *referre* – натраг враћати, носити; *duplex* – двострук; *spectator*, *m.* – гледалац; (5) *infestus* – непријатељски; *destringēre* – тргнути; *discursus*, *m.* – стрка, киша; *adventare* – долазити, примицати се; *equitatus*, *m.* – коњица; *fragor*, *m.* – тутањ; *concurrēre* – сукобити се; *aliquantum*, *n.* – приличан део, подоста; *incutēre* – задати; *pueritia*, *f.* – детињство; *cogona*, *f.* – венац; *merēre* – стицати, добивати; *spolium*, *n.* – (ратни) плен; *valēre* – бити способан.

00